

РАЗВОЈ ДЕЧИЈЕГ ГОВОРА ОД ТРЕЋЕ ДО ШЕСТЕ ГОДИНЕ

Деца се развијају на различите начине, свако дете има свој развојни пут. Најинтезивнији развој је до треће године. Период развоја од треће до шесте године је тзв. „миран период“ током кога све особине које је развило у предходном трогодишњем периоду, дете сада жели да усаврши за следећи, школски период.

Између треће и четврте године деца се развијају у праве мале“ брбљивце“. Њихов речник садржи око 500 речи. За родитеље, бескрајна понављања „шта је то“ и „зашто то“, могу да буду врло напорна али су одговори за дете врло битни. У овом периоду важно је да малишане у разговору не прекидате и поклоните им сву своју пажњу. Не разговарајте превише брзо и тражите потврду да су вас разумели. Када у говору користите нове, непознате речи увек објасните шта оне значе. Кроз понављање дете шири фонд речи, вежба изговор појединих гласова и вежба речи у различитим облицима и различитим комбинацијама. Битно је да се са дететом не разговара на дечији начин “тепањем“.

Са четири године дете улази у фазу „радозналости“ када се посебним интетитетом развија сазнање о свету који га окружује, именује тачно велики број предмета. У свом речнику има око 1500 речи. Говори разумљиво, потпуним реченицама. Воли да прича о себи, другима, својим догађајима. Радознало прати садржаје прича и поставља питања.

У петој години, говор детета је у потпуности граматичан. Речник броји 2000 речи па и више. У овом узрасту дете правилно изговара све гласове. Може да преприча причу коју је чуло.

Са шест година дете потпуно разуме говор окружења. У свом вокабулару поседује између 2500 и 3000 речи. Говор је у потпуности граматичан. Дете може да препричава и дуже приче које је чуло.

После периода интетивног развоја речника, око шесте године, долази до његовог „сужавања“. Нешто пре поласка у школу јавља се период “стваралаштва“ у језику.

Раније се дете развијало несвесно, а затим је наступио период од треће до седме године, када је време да се научи шта је примерено понашање у разним социјалним и емоционалним ситуацијама .

Чињеница је да се говор развија и усваја кроз фазе које су међусобно повезане, тако да предходна фаза условљава наредну. Иако је дете на узрасту од 6-7 година достигло реченични облик одраслих, његов пут језичког развоја није још завршен. Семантички развој се наставља кроз школски период, и заправо, током целог живота, јер увек има нових речи које треба научити.

Родитељи, у случају да су детету потребне говорне вежбе, благовременим откривањем и укључивањем детета у терапију могу се уклонити сметње и спречити развијање дететове свести о поремећају и евентуалне непријатности које би могло доживети у околини, вртићу или школи. Пре почетка терапије врло је важно открити због чега говор вашег детета одступа од говора вршњака. За што бољу тераписку орјентацију, осим логопедских, често су потребна и друга испитивања (испитивање слуха ОРЛ прегледом, психолошко испитивање, неуролошки преглед).

Марија Кери Кутлешић, дефектолог- логопед

Јелена Драмлићанин Кабић, дефектолог – логопед, реедукатор психомоторике